

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพและระดับช่วงชั้นของสถานศึกษา ทั้งโดยรวม และรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ และระดับช่วงชั้นของสถานศึกษา ทั้งโดยรวม และรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานูริร์มัย เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพและระดับช่วงชั้นของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้ง โดยรวมและรายด้าน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานูริร์มัย เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพและระดับช่วงชั้นของสถานศึกษา แตกต่างกันทั้งโดยรวม และรายด้าน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และประธานกรรมการสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 2,294 คน และช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 582 คน รวมทั้งสิ้น 2,876 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสถานศึกษาระดับช่วงชั้นที่ 1-2 และระดับช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นูริร์มัย เขต 4 ในปีการศึกษา 2549 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) จำนวนทั้งสิ้น 459 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำไปทดลองใช้กับประชากรที่มีในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มัย เขต 1 แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.93 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 และผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งนัดวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามคืน โดยที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 459 ฉบับ ได้รับคืน 459 ฉบับ คิดเป็น 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ t-test เพื่อทดสอบเกี่ยวกับระดับช่วงชั้น และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพ และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 พบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านการตัดสินใจ และด้านความรับผิดชอบ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการ สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการตัดสินใจ

ครู มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการ สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านการตัดสินใจ และด้านความรับผิดชอบ

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับ มากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ และด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการ สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ

เมื่อพิจารณาตามระดับช่วงชั้น พบว่า

ระดับช่วงชั้นที่ 1-2 มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ แรก คือ ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านการตัดสินใจ และด้านการติดต่อสื่อสาร

ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงานและด้านความรับผิดชอบ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านวิสัยทัศน์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากจำนวน 8 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการศึกษาต่อ การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน การสำรวจ ข้อมูล สถานศึกษาและข้อมูลชุมชน เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งในการบริหารงาน และความ สามารถ ในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ คือ มีความคิดที่จะทำงานใหม่ โดยใช้ความคิดของตนเองแทนที่จะปฏิบัติตาม แบบอย่างที่เคยปฏิบัติมา และมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่างานธุรการ ความคิดเห็นเกี่ยวกับ

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้น พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 8 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการศึกษาต่อ การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน การสำรวจข้อมูลสถานศึกษา และข้อมูลชุมชน เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งในการบริหารงาน และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ข้อ คือ มีความคิดที่จะทำงานใหม่ โดยใช้ความคิดของตนเองแทนที่จะปฏิบัติตามแบบอย่างที่เคยปฏิบัติมา และมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่างานธุรการ

1.2 ด้านความรับผิดชอบ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างสม่ำเสมอไม่ละเลยหรือทอดทิ้งงานในหน้าที่ของตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป และความสามารถในการประสานงาน ทำงานร่วมกับชุมชน องค์กรต่าง ๆ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างสม่ำเสมอไม่ละเลยหรือทอดทิ้งงานในหน้าที่ของตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป และความสามารถในการประสานงาน ทำงานร่วมกับชุมชน องค์กรต่าง ๆ

1.3 ด้านการตัดสินใจ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างถูกต้อง การใช้หลักประชาธิปไตยในการตัดสินใจ และมีความยุติธรรม และการตัดสินใจโดยยึดระเบียบ กฎหมายและศีลธรรมอันดีที่กำหนดแนวทางไว้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างถูกต้อง การใช้หลักประชาธิปไตยในการตัดสินใจ และมีความยุติธรรม และการตัดสินใจโดยอิสระเบียด กฎหมายและศีลธรรมอันดีที่กำหนดแนวทางไว้

1.4 ด้านการติดต่อสื่อสาร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น นำเสนอโครงการใหม่ ๆ และต่อที่ประชุมและชุมชน การสั่งการที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและปฏิบัติตามได้ และบุคลิกท่าทางและวาจาสุภาพ อ่อนโยนในการยกย่องชมเชยหรือตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชา

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น นำเสนอโครงการใหม่ ๆ และต่อที่ประชุมและชุมชน การสั่งการที่เป็นลายลักษณ์ อักษรที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและปฏิบัติตามได้ และบุคลิกท่าทางและวาจาสุภาพอ่อนโยนในการยกย่องชมเชยหรือตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชา

1.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีบุคลิกภาพที่ดี มีการแสดงออก และรู้จักการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานภาพกับกาลเทศะ มีความสุขุม รอบคอบ เพียรพยายาม มานะมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความประหยัดอดออม ดำรงชีพอย่างพอเพียงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ มีความองอาจ ฝึ้งผาย แต่งกายสะอาด ถูกกาลเทศะ มารยาทดี มีเสน่ห์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน

7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีบุคลิกภาพที่ดี มีการแสดงออก และรู้จักการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานภาพกับกาลเทศะ มีความสุขุม รอบคอบ เพียรพยายาม มานะมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความประหยัด อดออม ดำรงชีพอย่างพอเพียงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ มีความองอาจ ฝึงผาย แต่งกายสะอาด ถูกกาลเทศะ มารยาทดี มีเสน่ห์

1.6 ด้านการสร้างแรงจูงใจ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้แสวงหาความรู้และคิดค้นสื่อ นวัตกรรมใหม่ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีการแสดงออกด้วยท่าทีที่เป็นมิตร ยกย่องชมเชยผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความจริงใจ และมีลักษณะการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้แสวงหาความรู้และคิดค้นสื่อ นวัตกรรมใหม่เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีการแสดงออกด้วยท่าทีที่เป็นมิตร ยกย่องชมเชยผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความจริงใจ และมีลักษณะการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 พบว่า ผู้บริหาร ครู และประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 และโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านความรับผิดชอบ ด้านการติดต่อสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านวิสัยทัศน์ ด้านการตัดสินใจ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปประเด็น ได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

โดยเรียงลำดับค่าความถี่ร้อยละ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรมีความยุติธรรมต่อผู้ได้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานอย่างเสมอภาค ควรมีความเสียสละในการทำงานเพื่อส่วนรวม ควรมีความรู้ความสามารถในเชิงบริหาร ควรมีทักษะการตัดสินใจที่ดี ควรมีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีควรมีความกระตือรือร้นและกล้าคิด กล้าทำในสิ่ง ที่ถูกต้อง ควรมีบุคลิกภาพที่ดี สุภาพอ่อนโยนและมีท่าที่เป็นมิตร ควรมีความเป็นประชาธิปไตย ควรมีพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและสิ่งเสพติด

อภิปรายผล

จากการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 พบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เพราะว่า บุคลากรทุกฝ่ายต้องการผู้บริหารที่มีภาวะ ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อที่จะได้บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำพาองค์กรสู่ความ เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและมั่นคง อีกทั้งคุณลักษณะในด้านความรับผิดชอบ ความสามารถในการ เชิงบริหาร การตัดสินใจที่รวดเร็วและทำให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ความเสียสละและ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ยังเป็นหัวข้อหลักที่บุคคลในทุกหน่วยงานต้องการเพราะ จะทำให้เกิดการประสานงานที่ดี การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีระหว่างบุคลากร ซึ่งสอดคล้อง กับการศึกษาของ ไพโรจน์ สิงห์คำ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหาร และด้าน มนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ในด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นสูงกว่าด้านอื่น ๆ เพราะว่า ในการทำงานนั้น ผู้ปฏิบัติงาน ผู้รับคำสั่งหรือนำ นโยบายลงสู่การปฏิบัติต้องทำความเข้าใจทั้งคนและงานไปพร้อมกัน ถ้าบุคลากรเข้าใจ และ เต็มใจทำงานนั้น ๆ ย่อมทำให้งานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำควรมีบทบาทในการ กระตุ้น ให้ความสำคัญกับบุคลากรและสร้างสิ่งที่จะช่วยจูงใจให้คนทำงานด้วยความเต็มใจ

เสียดสีและเห็นความสำคัญของงานทุกงานที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้แล้ว ขวัญและกำลังใจยังเป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยกระตุ้นแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรเพื่อสร้างความสำเร็จให้กับองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่า ความรู้ความสามารถในเชิงบริหาร การพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความทันสมัยและทันต่อความรู้ทางด้านเทคโนโลยี ความสามารถในการประสานงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ทักษะการตัดสินใจที่ดีและมีลักษณะที่เป็นประชาธิปไตย คุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารและการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน ถึงเหล่านี้เป็นทักษะที่สำคัญในการบริหารงานในองค์กรให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่า บริหารได้ทั้งงานและคน และจะส่งผลกระทบต่อผลงานที่ดีและสำเร็จดูตัวอย่างงดงาม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิชัย ศรีเสนห์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในด้านบทบาทที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนในแบบของภาวะผู้นำทั้ง 4 แบบ พบว่า ผู้บริหารดีเด่นมีระดับภาวะผู้นำแบบขยายความคิด และแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก แบบสั่งการและมอบหมายงานอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านบทบาทที่คาดหวัง โดยภาพรวมและในแบบของภาวะผู้นำทั้ง 4 แบบ พบว่า ผู้บริหารดีเด่นมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ภาวะผู้นำแบบขยายความคิด ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบสั่งการ และภาวะผู้นำแบบมอบหมายงาน และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ จินตะนา อะทะไชย (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามประเภทการณ์ในการทำงาน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสารและด้านวิสัยทัศน์

ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่า ครูมีความต้องการผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทันสมัย มีความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้ความสามารถในการ

บริหารงาน มีความกล้าหาญ มีความเสียสละในการทำงานและยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนความมีน้ำใจ และต้องการโอกาสและการสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างเสมอภาคกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อนุชิต วรรณสุทธิ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในอนาคต สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ด้านความสามารถในการเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กำหนดแนวทางในการทำงาน ในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าปฏิรูป ปรับปรุงและพร้อมที่จะเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการจูงใจในการทำงาน มีการทำงานแบบมีส่วนร่วม สุขุม มั่นคง อดทนหนักแน่น คล่องแคล่ว ฉลาดและมีไหวพริบ ในด้านความสามารถทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการวางแผน กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการทำงาน ใฝ่รู้ มีทักษะในการสื่อสาร มีการคิดพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เข้าใจระบบประกันคุณภาพและพร้อมที่รับการประเมินภายนอกและมีการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรมีคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน มีความขยัน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง กล้าหาญ อดทน ซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา ในด้านความสามารถในการบริหาร ผู้บริหารควรมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการพัฒนาสถานศึกษา มีเป้าหมายในการบริหารงานที่ชัดเจน ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในสถานศึกษา มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบและนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่า ในฐานะตัวแทนของชุมชนซึ่งมีความต้องการที่จะเห็นสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความก้าวหน้า มีความพัฒนา มีความรู้ความสามารถในการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาและอบรมสั่งสอนลูกหลานเยาวชนในชุมชนให้มีความรู้และดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ เพราะมีแบบอย่างที่ดีในบุคลากรทางการศึกษาที่ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละในการทำงานเพื่อพัฒนาการศึกษา มีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพอ่อนน้อม และมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ คำจันทร์ นาสะอ้าน (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและ

กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ประมวล ชิลวงษ์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษาตามทัศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาตามทัศนะของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านความเป็นผู้นำและด้านความสามารถในการบริหาร

เมื่อพิจารณาตามระดับช่วงชั้น พบว่า

ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่าคุณครูในโรงเรียนมีความต้องการผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการบริหาร มีความคิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความรู้ที่ทันสมัยทั้งทางด้านเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต มีความรับผิดชอบต่องานการบริหารโรงเรียน เสียสละและมีน้ำใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอภาคกัน มีการตัดสินใจที่ดีในการบริหาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และกล้าหาญ และมีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิวัฒน์ ภูไชยแสง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูผู้สอนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า ครูผู้สอนโดยส่วนร่วม และจำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ ไพโรจน์ สิงห์คำ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารและด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีความต้องการ

ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในทุก ๆ ด้าน และต้องการผู้นำที่มีความรู้ความสามารถทั้งในเชิงการบริหารงานและการบริหารคน ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย ความคิดสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ขยันและกระตือรือร้นในการทำงาน เสียสละเพื่อส่วนร่วม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะในการประสานงานและประสานคน มีความยุติธรรมและเป็นประชาธิปไตย มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อนุชิต วรรณสุทธิ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในอนาคต สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ด้านความสามารถในการเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กำหนดแนวทางในการทำงานในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าปฏิรูป ปรับปรุงและพร้อมที่จะเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการจูงใจในการทำงาน มีการทำงานแบบมีส่วนร่วม สุขุม มั่นคง อดทน หนักแน่น คล่องแคล่ว ฉลาดและมีไหวพริบ ในด้านความสามารถทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการวางแผน กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการทำงาน ใฝ่รู้ มีทักษะในการสื่อสาร มีการคิดพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เข้าใจระบบประกันคุณภาพและพร้อมที่รับการประเมินภายนอกและมีการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรมีคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน มีความขยันและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง กล้าหาญ อดทน ซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา ในด้านความสามารถในการบริหาร ผู้บริหารควรมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการพัฒนาสถานศึกษา มีเป้าหมายในการบริหารงานที่ชัดเจน ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในสถานศึกษา มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบและนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

2. เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรักษ์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพและระดับช่วงชั้น ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยพื้นฐานแล้วบุคลากรโดยทั่วไปในองค์กรต่าง ๆ ย่อมมีความต้องการและคาดหวังที่จะมีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานในทุก ๆ ด้าน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและปรับตัวให้ทันสมัยต่อเทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม มีภาวะผู้นำ มีความเข้มแข็ง กล้าหาญ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ บริหารงานด้วยความเสียสละ มีความเป็นประชาธิปไตย เป็นกัลยาณมิตร ให้เกียรติและยกย่องผู้อื่นด้วยความจริงใจอย่างเสมอภาคกัน มีความรับผิดชอบต่อการบริหารงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการประสานงานและประสานคน มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้ว ความแตกต่างระหว่าง

บุคคล การได้รับการอบรมเลี้ยงดู พื้นฐานทางด้านครอบครัว ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกและลักษณะนิสัยของบุคคลในองค์กร ซึ่งมีผลต่อการบริหารและการปฏิบัติงาน และส่งผลให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิวัฒน์ ภูไชยแสง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่าครูผู้สอนโดยส่วนรวม และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนะของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ประมวล ชิลวงษ์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุครัฐูปการศึกษิตตามทัศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุครัฐูปการศึกษิตตามทัศนะของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านความเป็นผู้นำและด้านความสามารถในการบริหาร เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุครัฐูปการศึกษิตตามทัศนะของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิด มีประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายเกี่ยวกับ ผู้บริหารควรมีความยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานอย่างเสมอภาค เพราะว่า บุคคลย่อมต้องการที่จะได้รับการปฏิบัติ การยอมรับนับถือและทำที่ที่ดีเสมอเหมือนกัน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ใดก็ตาม และการได้รับการปฏิบัติที่ดีอย่างเท่าเทียมและจริงใจ เป็นขวัญและกำลังใจที่ดีมากสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลต่อสภาพจิตใจและกำลังใจในการทำงานอย่างเต็มที่และเต็มใจ ทำให้ผลการทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คุณลักษณะเกี่ยวกับควรมีความเสียสละในการทำงานเพื่อส่วนรวม ซึ่งเป็นคุณธรรมที่สำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับผู้ปฏิบัติงาน เพราะความเสียสละนั้น เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้ที่ร่วมปฏิบัติงาน ผู้พบเห็น ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานทั่วไป ที่จะถือเป็นแนวปฏิบัติในการทำงานและการดำรงชีวิตทั่วไป ความเสียสละของคนในสังคม แม้เพียงเล็กน้อย จะช่วย

จรรโลงความดีในสังคม ลดความเห็นแก่ตัวที่มีในสังคมลงได้ และทำให้สังคม ชุมชนนั้นมีความสุขสงบสุขและน่าอยู่มากขึ้น

ผู้บริหารควรมีความรู้ ความสามารถในการเชิงบริหาร เพราะในการปฏิบัติงานทุกอย่างนั้น การบริหารจัดการ การทำงาน การปฏิบัติ ถ้าหากมีความรู้ ความสามารถในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี จะสามารถนำพองค์กร สังคม ชุมชนและประเทศชาติให้เจริญรุดหน้าอย่างมั่นคงและยังสามารถสร้างคนที่มีคุณภาพ สร้างงานที่มีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ในด้านที่ 1 ด้านวิสัยทัศน์ จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ครู และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรโดยการศึกษาต่อ การอบรม สัมมนาศึกษาดูงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารควรมีการปรับบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคลากร การส่งเสริมให้ได้รับความรู้จากการอบรม การศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการทำงานและความพร้อมที่จะได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ

1.2 ในด้านที่ 2 ด้านความรับผิดชอบ จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ครูและประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งงานในหน้าที่ของตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและบุคลากรควรปรับบทบาทและตระหนักในหน้าที่ของตนเอง และมีความรับผิดชอบในหน้าที่บริหารการศึกษาให้เกิดผลดีต่อเยาวชนให้มากที่สุด

1.3 ในด้านที่ 3 ด้านการตัดสินใจ จากผลการวิจัย พบว่า ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารควรมีทักษะและความสามารถในการตัดสินใจที่ดีเพื่อที่จะทำให้การบริหารงานและการบริหารคน ประสบความสำเร็จซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาและเยาวชนให้พัฒนามากยิ่งขึ้น

1.4 ในด้านที่ 4 ด้านการติดต่อสื่อสาร จากผลการวิจัย พบว่า ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะและความสามารถในการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับที่มากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและบุคลากร ควรมีการปรับปรุง

บทบาทสื่อสาร การมอบหมายงาน การประสานงานและการปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อให้เกิดการประสานงานและประสานคนที่มีประสิทธิภาพ มีความชัดเจนในการมอบหมายและการสั่งการ

1.5 ในด้านที่ 5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม จากผลการวิจัย พบว่า ประชานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับที่มากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและบุคลากรควรมีการปรับบทบาทและพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ความเสียสละ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ขยันทำงานเพื่อส่วนรวมและพัฒนาสถานศึกษาและชุมชนให้เจริญก้าวหน้า

1.6 ในด้านที่ 6 ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน จากผลการวิจัย พบว่า ประชานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน อยู่ในระดับที่มากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและบุคลากร ควรมีการปรับปรุงบทบาทที่เสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน การสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพของบุคลากร มีความเป็นกันเอง เป็นกัลยาณมิตร มีความจริงใจ ยุติธรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาค

2. ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

ควรมีการอบรม สัมมนาศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพคุณธรรมจริยธรรมเพื่อยกระดับจิตใจของบุคลากรในระดับผู้บริหาร ผู้นำ การอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถภาพเชิงบริหารและความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานและการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการพิจารณาคัมเปรอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง นักเรียน องค์กรปกครองท้องถิ่น

3.2 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กรอบแนวคิดเฉพาะด้าน เช่น พฤติกรรมการครองคน ครองตน ครองงาน พฤติกรรมการบริหาร

3.3 ควรมีการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังด้านพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นขององค์กรปกครองท้องถิ่น